

چاوپنیکه وتنیکي سناکام

● رښوار محمد يوسف ●

له سالی ۱۹۸۱ له مانگی «۳» ی به هاری نهوساله ماموستای به ریز «عبدالله صالح بابکر» چاوپنیکه وتنیکي له گهل خوالی خوش بوو «محمد فیدا» سازدبوو بو نهوهی هر روزیک بیت نهو وتووویزه

بکه وینه به رچاوی خوینه ران و خوی به لاپه رهی روزنامه کان ناشنا بکات.

ماموستای به ریزیش نهو نووسینه ی پاراست و به لینی ناردنه که ی نه هینابووه دی. ئیتر به هر

شپوهیه ک بیت، ماموستا خوی ده زانی بوچی نه ی ناردووه.

ماموستا وای به باش زانیو نهو نوسراوه به بدرته نزیک ترین که سی خوی نهوه بوو روزیکیان نهو

چاوپنیکه وتنهی بو هینام، منیش بریارم دا وهکو خوی بیخه مه به رچاوی نیوهی به ریز.

بدریزان نهو شپوهی ماموستا سعید زنگنه له به رنامه ی روشنیری و کوردی هوالی ده رچوونی کتبی «رهش و سی» ماموستا

محمد فیدای به کومله لای حدلک راگه باند نهو شپوه «فیدای» خوالی خوش بوو سی روزبوو له گیانه لای سه ره مرگدا بوو چاوه روانی نریک ترین کانی ده رچوونی روحی شپینی نه کرد.

نهوه بوو له به ره به بیانی روزی ۱۹۸۴/۱۱/۹ له کات زمیری ۳۰.۵ ده فینه ی بیانی دی پاکي له جووله کهوت.

منیش به کومه لی خوم و په زاره وه هر زوو بریاری شوشتی خوالی خوش بووم گرنه نه ستوو به شپوهیه کی جوانیش دوی

ته و او بوونی «کفن و دفن» کرد. ماموستای به ریز له شه نرم و نیانه که ی جگه له نیش و نازاری خیزانی هیچ شتیکی پیوه دیار نه بوو بویه تاوه کو گیانیسی ده رچوو بهو نازاره وه تلایه وه.

هر نهو روزهش به پیشوازی کومه لیکي به رفرانان له خه لکی شماره که نه ده ب دوستان له کات زمیری ۱۰.۱۰ ده فینه ی بیانی له گورستانی قه لادزی به خاک سپردا. . . . .
نهمهش ده فی وتووویزه که به

وتووویژ له گهل ماموستا فیدا

سی بجه له گهل نهو ماله ی، ماموستای تیا ده ژی دراوسین. روز جار سوری لی نه ده م و تاوی لای داده تیشم و که لک له وته کانی وهرده کرد.

ماموستا نه ختی به سالاجووه و ته منی لام وایه له پنجا به ره و ژوور بی به لام به دیسن وها نایه ته به رچاو. هه موو کانی بی نووسیکو پارچه کاغزیکي به دهسته ویه بو شت له سر نووسین. هر پرسباریکي لی بکه ی خیا وهرامت نه دانه وه بو هر

پیوستی یه ک زوو به ده نگتوه دی. هین و نه سه ر خویه وه به ده گمن نه بی تووره نایی. هر که لای دانیشتی به نوکته ی جوان و بانس شایان سرت گهرم ده کاو قسه کانی ده کا به سپوه شه رچه رهی میوانه که ی.

به ناواته و بووم که جاریک به تابه تی بجه م لای وله باره ی زیان و به سه رهانی خویه وه پرسباری لی بکه م. له م روزانه دا ناواته که م هاته دی وله دانیشتیکا هیزم دایه به حوم و ماوه لی وهرگرت بو نهو

باسه جا که ماوهی دام بعم پریه دهستم کرد به پرسیار لی کردنی و وهرام وهرگرتهوهی: -

پ - ماموستا ناوی خزمهنت؟ و - موخمههد.

پ - نازناوت؟ و - فیدا -

پ - له سهرهتاوه نازناوت - فیدا - بووه؟ و - له کاتی لاویم دا -
ئاوارم - م کردبوو به نازناو - بهلام سیوینج سالی دهی کردومهته
- فیدا.

پ - تمهنت؟ تمهنتم به گویرهی دفتهر نفوس = پیناسنامه - ۴۱
سال.

نهما له راستهقیهدا به جوری که شوی له دایک بوونم باوکم له
ناو پراویکدا یادداشتی کردیوو ۵۳ سالی تهاووم. به دیمه نیش له مه
کم ترم.

پ - خویندنت؟ به مندالی له حوجره خانه - قورناتی پیروز - م تهاو
کردوو له گهل خوندنی پراوی - گولستان - یسه عدی به فارسی و
چهند پراوی تر دواپی که قوتابخانه له شاره که ماندا کراییهه چوممه
قوتابخانه و تا پوئی شهمه می سهره تایم خویندوو.

پ - ماموستا گیان له کوی هاتوو به جیهانهوه؟!

و - له دئی به کی سی و چوار، مالی به ناوی - بیگمه - له ناوچه بنگرد
سهر به قزای پشدر.

پ - که ی وه له چ تمه نیکا چوو به ناو ژبانی خیرانی به وه؟! وه له
کوی؟

و - له تمه نی ۲۵ سالی دا ژنم هیناوه - کچی جووتیاری بوو له دئی
ناوه دهشت له ناوچه ی بنگرد - ناوی - رابی - بوو. ماوهی چوار سال
حه زمان له یه کتر کرد دواپی مارم کردو گواستهوه - نهوسا - واتا

سالی ۱۹۵۰ ی زایین نه رکی گواستهوه ی ژن وه کوو نیرو گران
نه بوو - شمش دینار ماره برین - مزه ی بهرگو گواستهوه له چوار دینار
تی نه پیری. بهلام به داخهوه دواپی سالیک نهو نافرته به سهر
مندالهوه کوچی دواپی کردو منی به کولی په زارهوه چی هشت.

پ - ماموستا له دئی ناوه دهشت خه ریگه چی بووی؟

و - ماموستای وانه بووم. نهوکاته قوتابخانه له لادی کاندای نه بوو -
مندالی هه ژاران له خوندن بی بهش بوون - تنیا دهوله مهندو
ناغاواته کان توانای راگرتنی ماموستاو میرزایان هه بوو که دهرس به
کورکانیان بیژی. من لهوئی دهرسم به دوو کوری ناغا نهووت و
چارو بار دووسی کوره جووتیارشیم تیکهل بهوان ده کرد بو دهرس.

پ - چون بووی به هونهر؟ وه هوی چی بوو که هونهریت په سهند
کرد؟

و - سهرنجم دا له چ ریگه به که وه خزمهتی گهل و نیشته که کم بکم
باشه. ههرچی بیرم کردهوه لهو چه رخه دا که نیشتهانی عراق له ژیر

دهستی داگیر که ران بوو له به کارهینانی چه کی - شیرو هونراوه نیر
هیچ شتی به میشکانه هات. بوت هونریم په سهند کرد. بهلام نایی
نهو شم له بیر بچی که هونراوه کانی ماموستا فانی که هاوریم بوو
- زور کاری کرده سهر بیرو ههستم و فیری ههلبهستی کردم.

پ - جگه له ماموستا فانی - په یوه ندیت له گهل بوژیانی تر دا هه بوو؟
و - بهئی له گهل - ماموستا لافاو که دانیشتوی قه لادزی بوو. وه به
تایهتی له گهل حاجی توفیق ی پیره میردی نهر - وه له گهل ماموستا
گوران دا.

پ - چون پیره میردت ناسی؟ وه که ی؟

و - له سهر داوای پیاو ماقوولانی پشدر - میژوو به کم به ههلبهست
له سهر شیوهی ههلبهسته کانی - فیرهوسی - به ناوی پشدرنامه
هویهوه که بریتی بوو له «۵» هزار شاعر - دواپی بردم بو سله بیانی

لام وایه سالی «۴۹» بوو نهو کاته تنیا چاپخانهی ژین هه بوو لهوی
نهویش به دهست نیش یان پی ده کرد میژوو به کم خسته بهر دهست
پیره میردو گهلکی لی خوندهوهو په سندی کرد
بهلام مزه ی چاپکردیم نه بوو - نهویش توانای یارمهتی دانی نه بوو -

پشدره ی به کانش هیمه تیان نه کرد بو چاپکردنی. جا له وهوه پیره میردم
ناسی.

پ - چون ماموستا گورانت ناسی؟ وه که ی؟

و - که له ناوه دهشت بووم زور جار شیرو چیرو کم ده نارد بو ژین
به تایهت نهو ده می ماموستا گوران بووه به ریوه بهری ژین له دواپی
پیره میردی نهر.

جا بهو هویهوه ماموستا روزنامه ی ژینی به خورایی بو ده ناردم و
له دوورهوه ناشنا بووین. نهما یه کترمان نه دیوو. له ههلیکدا که

چوممه سلیمانی سهرم دا له دایره ی ژین. که چوممه ژوورهوه له
ژووریکدا ماموستا دانیشتیوو چاویلکه له چاویا بوو خه ریکی
نوسین بوو. سلوم کرد. وهرامی دامهوه و فرموی دانیشه دواپی

که له نوسین بووه. وتی له کوی وه هاتوو خیره؟ وتم له
قه لادزی وه روانیم گهش بووهو وتی یاخوا به خیریت. برادره ریکم
له وناوه به حه زده کم که رویشتی هندی روزنامه ی بو بهری. وتم

کټیږه؟ وتی کاک محمد فیدایه.

منیش پئی که نیم. بهو پیکه نینه گومانی برده سرم. فهرمووی توخوا تو نه ونیت؟! منیش خوم پئی ناساند. زوری پئی خوش بوو وه زور ریزی گرتم.

خوا لی خوش پئی

پ - ماموستا بیوره بیزارشم کردوی به پرسیاران. به لام دهموی له جه نایتان بیرسم لهو ماوه یه دا که له ناودهشت بووی هیچ نوکته ی خوش و شتی سهیرت بیستوه که بوم باس بکه ی؟

و - به لی له دیوه خانی ناغا زور که سم نه دی و زور شتم ده بیست. بو نمونه: رادیو نهوسر دهمه له پشدر کم بوو - تاکو تره ناغا - کان همیان بوو. له دیوه خانی ناودهشت رادیو همبوو - به باتری ترکاری ده کرد. نه ما کس باوه ری پئی نه بوو. نه یان وت سیجره.

چون نهو دهنگه له بهغداوه دیت. نهوان هر نه یان وت بهغدا. خو له لهندهن و نهمریکا هیچ هموالیان نه بوو. زه لامی که زور پئی باوه ریووی نه یوت باشه من دهچم له مالی خومانوه بانگتان ده کم ناخو گوی تان لی یه. نه گهر دهنگی من نه گاته نیوه نه ی چون دهنگی

بهغدا ده گاته نیره؟ دیاره نه مه سیجره جادوه!

هرهوه ها: کابرایه ک له دیوه خان قسه ی بو ناغا ده گزایه وه نه یوت. ناغا بهسری تو دهمو نیواره یه ک له راوی ده هاتمه وه. گه بستمه په نا په رژی زئی یان گویچکم راگرت جار به جار واقه واتی

ده هات و جارو یاریش پیکه نیی! که له ده لاقه یه که وه سه رنجم دا ده بینم: ورچی ناگری کردونه وه ریوی یه کیش به ده ستیه وه بوو. له پر بزووتیکی له ناگره که همل ده گرت و ده ی نا به قوونی ریوی یه که وه. ریویش دهستی ده کرد به واقه واق. مام ورچیش قاقا پئی دده کهنی.

ناغاش وتی. نای لهو درویه. خو ورج که ناگری دی ده ترسی و راده کا!

هرهوه ها یه کئی تی هملی دایه وتی. ناغا گیان من سه برترم دیوه. به هار بوو «ه» کس بووین چوبوبونه شاخی بو راهه که وه له پر. باران

رای کرد. هه موو رمان کرده ژیر. که نه که شاخی تا تر نه بین. کاتی خوشی کرده وه. سه برمان کرد نه مه که نه که شاخ نه به لکوو - کارگه - به هوری به هار ده ربه ریوه.

جا نه مان کرده نامهردی. به تور داس و تور کارگه که مان شق کردو هه ربه که کولیکی گه وره مان هینایه وه مال. ناغاش وتی. پدکسو مردووت مری بو دروت. جاریکی تر له دیوه خان باسی

هه زاری و ده لمه مندی ده کرا پیاویک هه ستایه پئی وتی سنی به سنی ته لاقم کهوتی - پیاو پیاو نی یه بزنی پیاوه وتیان به خوا ته لاقم کهوتن. کاتی چوونه لای مه لا. وتی قوربان مه به ستم نه وه بیوه هه رکس بزنی هه پئی پیاوه. مه لا وتی که وایی ته لاقم نه که وتوون.

پ - ماموستا بیوره - دوی نه وه ی هاوسه ری یه که مت کوچی دوی کرد هاوسه ری تره هه بووه یان هر ره بن بووی!؟

و - دوی مردنی هاوسه ری خوشه ویستم ماوه ی دوو سال به ره بنی مامه وه - دوی ناچار بووم به ژن هینان. به لام سه د خوزگه هر

ره بن بوومایه چونکه نه م ژنه ی دوی یه ده ریکی دومی که به هیچ لوقمانی چاره سر ناکری

پ - نایا مندالت لهو ژنه هه یه؟

و - شش کچ و کوریکم لی هه یه. نه ما دایکه که یان هه موویانی

له من کردوه به دوژمن وه نیستا له من جیای کردونه وه خو یان پیکه وهن و من ته نیاو ره به نم هه روه کوو له سه ره تاوه سروشت به دبه ختی و که ساس بو زانو هه نهران دا نایی.

پ - دوی نه وه که له ناو دهشت نه مای پروت کرده کوی!؟

و - چوومه دینی - گردبداخ - ۵۰ کیلومتر دور تر له روزه لاتی قه لادزی وه. له ویش هر ماموستای ده رس وتنه وه بووم به نایه تی نه ک به ره سمی -

قوتایی یه کانم نیستا - مودیری ناحیه - ماموستای ناوه ندی -

سه روکی شاره وانی وه زوری تریان لی همل که وتوه.

پ - ماموستا نهو شتانه ی له ماوه ی مانه وهت دا له گردبداخ به سرت هاتوون چی بوون!؟

و - روزی له روزان لای چیسته نگاو هاتمه خوار بو قه لادزی له

ناو بازار گه یستم به نامه دابهش که ری پوسته، که منی دی پوسته یه کی پیچراوه ی دمی دوی نه وه ی ده فته ره که ی دهستی پئی مورکردم. کاتی هاتمه وه دی ماله وه کردمه وه.

روانیم په راویکو نامه یه که. که نامه کم خونده وه. له لابه ن

ده زگای زانیاری بالیوزخانه ی نه مریکاره له بهغدا نووسرا بوو.

به م پئی یه «ماموستای به ریز نهوا میژووی ژبانی - دوات نایزه نه اهور - سه روک کوماری نیستای نه مریکامان بو ناردی. تکایه

بو مان بگوره سه ر هونراوه ی کوردی - نه گهر ته واوت کرد خوت بو مان بیته بو بهغدا. نهو کاته پاداشتی گه وره چاوه روانت ده کات.»

کاتی سه رنجی په راهه کم دا به زمانی عاره یی بوو هه ندیکم لی

خوندهوه، وەرگیرانی بو من زور ئاسان بوو.

دوای بیرم کردهوه که کرفنی ئەم کاره بو من له دواڕۆژا دهیته پەلەبەکی بەش له سەر میژووی ژیانم. چون دەینی بویژیکی کورد خوی به کاری وەها نارەوا ماندوو بکات. هەرچەند ئەو کاتە یی پارهو هەزار بووم وە هەرچەند لەوانه بوو که پاداشتیکی باش له باتی گوڕینی ئەو پەراوه وەرگرم. بەلام لەگەڵ ئەمانەشا چاوپوشیم لی کردو پەراوهکەم ئاردهوه بو بەغداو نامەبەکلم لەگەڵ دا ئاردو نووسیم که ئەم ئەرکه به من جی بەجی نایی.

ئەم رووداوه له سالی ٩٥٦ی زا یین بوو.

٢ - سالی ٩٥٥ی زاین که پەییانی بەغدا له نیوان - ئیران و عیراق و پاکستان و تورکیه بەسترا. به تاوانی بلاوکردنەوهی نووسراو دژی ئەو پەییانه له شاری قەلادزی. میان گرت و له بەندیخانەهێ شار بەندکرام. لەو ماوهدا که له بەندیخانە بووم.

رۆژیک قایم مقام ناردی به دوام دا. پولیسی پاسهوان بردیانم بو ژووری ناوبراو که چومە ژوورهوه. قایم مقام منی به دوو کەس که لەوی دانیشیبوون ناساندو ئەوانیشی به من ناساند. ئەو دوو

کەسە - ماموستای زمانی کوردی بوون له دانشکای ئوکسفوردی لەندەن خویان ئینگلیزی بوون و کوردی یان باش دەزانی. وتیان. دەگەرین بو وشەهێ کوردی پەتی. تکایه وەرانی راستی ئەم و شانەمان بەدەرەوه. «اشاره - لوم - شەیتان - ناشرین - نه سارد

نه گەرم وه زورنی تر که هەموویم لەبیر ئەماوه.

إشارة : ناماژه

لوم : پەندریسک

شەیتان وونی

ناشرین : دزیو

نه سارد نه گەرم : شیلەتین

رەسمی : شتیکه سەر به میری
ناپو : شتیکه سەر به خوت بی

مخالف : پیچەوانه : ئاوه ژوو

نادم : بەشیان : ژیان

مجرد : ئەنیا : رەبەن

المعدة : شیلوک.

ماموستاکان زۆریان یی خوش بوو و هەموویان نووسی یهوهو تکای بەرەللا بوونیش یان بو کردم لەوی. قایم مقام وتی:

له دەست من دا نی یه.

٣ - گوڤاریک له لایەن دەزگای زانیاری بایوزخانەهێ ئەمریکاهه له بەغدا له چەرخێ شایەتی دا. دەرەدەچوو به ناوی - پەییام - جاریکیان لەو گوڤارهدا پرسیاریان کردبوو. -

«ئای گیری ئەمریکا چ هەنگاوی هەل بگری باشه بو ئەوهی پەلی ژیان و ئابووری دانیشتوانی رۆژ هەلاتی ناوەراست بەرزیتەوه؟!» وه بو ئەم پرسیاره پاداشیان دان بوو.

وه ماوهش مانگیک بوو. لەو ماوهدا زور کەس له رووناک بیران و

پیتۆلی دانشمەندان تەنانتە تا پەلی دوکتوراش وەرانیان دا بووهو هەموو جارێ وەرانیان له گوڤارهکەدا بلاوده کرایهوه سیش دەستم دایه یی نووس و چەند بەندیکم نووسی لەو باره یهوه. بەلام له پایانی هەموو بەندەکان دا نووسیم «ئەگەر بیتو میری ئەمریکا دەس له

هەریمەکانی رۆژ هەلاتی ناوەراست هەل بگری و بروتەوه خاکی خوی له هەمووی راست تره چونکه به یی سروشت بەره بەره پەلی ژیان و ئابووری دانیشتوانی رۆژ هەلاتی ناوەراست بەرزیتەوه!!». هەر له بیرم ماوه له دواي تەواو بوونی ماوهکه وەرانیان به ئاور

کرایبون من دەرترسام که ئەو وەرانیان داوه تەوه. که جی به پیچەوانه وا دەرەدەچوو - پاداشتی یەکەم بەرەوام دانەوهی «ماموستا شاکر فتاح» قایم مقامی زاخو کەوت.

پاداشتی دووهەم به وەرانی «ماموستا مستەفا سالح کەریم» کەوت

که ماموستا قوتابخانە بوو له سلێمانی. پاداشتی سێ هەم بەر وەرانیەکی من کەوتبوو که یی نووسیکی پارکەری بوو بۆیان ئاردم. بەلی رامیاری ئەو سەر دەمه وایوو که راگیرکەر به همتی بجوولیتەوه! وه ئەمه له سالی ٩٥٤ی زاینی دا بوو.

وه زور بەسەر هاتی تر که نووسین یان درێزه دەکیشی.

پ - ماموستا بیهخشه چون بووی به موچه خوری میری؟ وه کی؟!!

و - میری چەرخێ پاشایەتی بو ئەوهی خەلک نارازی نەین و هەموو

رۆژی خویشان دان ئەکەن دژی - به تاییەتی له سلێمانی دەورەبەکی کرد بووه بو ئەوانەهێ بروانامەهێ پۆلی شەشەم یان هەیه له کورو له کچ، ماوهی سێ مانگەهێ هاوین ئەیان خویند. دواي دایان

ئەمەراندن به ماموستای بەر نەرەکانی نەخوندهواری له دێهات.

منیش بەشداری دەورەکه بووم سالی ١٩٥٨ له سەرەتای مانگی ئەمووزەوه. دواي چوارده رۆژ شوێشی سوپاو گەل کراو

سهرکهوت. شهوینکیان له قه‌ل‌دزهوه تله‌فونینان بو کردم که بچم بیمه مووجه‌خوژی پوسته و به‌رید

دهوره‌کم جی‌هیشت و له به‌ریدی قه‌ل‌دزی دامه‌زرام به مانگانه‌ی ۹ دینار ونیشه‌کم به شه‌بوو. به روژیش قوتابخانه‌م له ماله‌وه کرده‌وه.

هاویری‌کاتم دوا‌ی سی مانگ ده‌وره‌که‌یان ته‌وار کردو فرمانی دامه‌زانیان ده‌رچوو فرمانی دامه‌زانی منیش له‌گه‌ل نه‌واندا ده‌رچوو.

وه‌بوومه ماموستای قوتابخانه‌ی - بیگه‌لاس - له پشدر - دوا‌ی دوو سال ماموستای. ده‌وره‌که‌مان هه‌ل گه‌را چونکه ماموستای - قوتابخانه‌ی ماموستایان زور بو‌بوون. پاتزه‌که‌سیان لی هه‌ل بزاردین بو ده‌وری برین پیچی. له‌وانه من به‌رکه‌وتم و ده‌ورم ته‌واکرد له سلیمانی و سالی ۹۶۱ی زاین دامه‌زرام به برین پیچ - المضمند - بو ده‌رمان خانه‌ی سولتانه دتی له پشدر و له‌وساوه زور نالوگورم به‌سهر هاتوو و جاری وا بووه فرمانه‌کم له کیس چوو و دامه‌زراومه‌وه تا نیستا. وه‌له‌و ماوه‌به‌دا جگه له نه‌خوشی - قرژاله - سه‌ره‌تان تووشی گه‌لی نه‌خوشی بووم و دووجار قاچم شکاوه و چهند جاریش - عه‌مه‌لیات کراوم له سلیمانی و له تاران. دوا‌ی هه‌موایش نه‌خوشی پیری.

پ - ماموستای به‌ریز ناوی به‌ره‌مه‌کانت وه نه‌و به‌ره‌مانه‌ی که چاپ کراون تکایه؟

و - به‌ره‌می شیعرم زوری فه‌وتاوه و سوتاوه و نه‌ماوه نه‌وانه‌ی که ماون نه‌مانن.

- دیوانی - که‌شکول - که بریتی‌یه له ده‌هه‌زار دیر شیعری خوم و چاپ نه‌کراوه و نیستا لای خوم نی‌یه.

ب - میژووی کوردو کوردستان دانه‌ری مه‌ردوو‌خ گورینی له فارسی‌یه‌وه بو کوردی و چاپ کراوه.

ج - میژووی کوردناس - دانه‌ری - دوکتور مراد نه‌وره‌نک - گورینی له فارسی‌یه‌وه بو کوردی په‌تی لای ماموستا کاکه‌ی فه‌للاح دانراوه بو چاپ و هیشتا چاپ نه‌کراوه.

د - گورینی میژووی - سواد العراق - بو کوردی نه‌و به‌شه‌ی که په‌یوه‌ندی به کوردستانه‌وه هه‌یه به هونراوه.

ه - گورینی په‌راوی - جامع التمثیل - به په‌خشان بو کوردی که چاپ نه‌کراوه و لای خومه.

و - گورینی په‌راوی - قصص - به هونراوه‌ی کوردی که چاپ نه‌کراوه و لای خوم نی‌یه.

ز - گورینی په‌راوی - گولستان - له فارسی‌یه‌وه بو کوردی که چاپ نه‌کراوه لای خوم نی‌یه.

ح - په‌راوی - فه‌قی نه‌حمه‌دی - داره‌شانه باپیره گه‌وره‌ی بابان که دانراوی خومه و چاپ نه‌کراوه.

ط - گورینی په‌رای - المثل الکامل - به په‌خشان که چاپ نه‌کراوه.

ی - په‌راوی - هه‌مه‌چه‌شته - به هونراوه و په‌خشان دانراوی خومه و چاپ نه‌کراوه.

ک - زیان و سه‌رگوروشته‌ی حضره‌تی - محمد - د.خ به هونراوه‌ی

کوردی دانراوی خوم چاپ نه‌کراوه

ل - په‌ند نامه‌ی - فیدا - که هونراوه‌یه و چاپ نه‌کراوه.

م - میژووی - پشدرنامه - که هه‌زار شیعری و چاپ نه‌کراوه.

ن - وه نیستا زور هونراوم له ناو دوو ده‌فته‌را هه‌یه نه‌وا خه‌ریکم له دیوانیکدا کویان ده‌که‌مه‌وه و هیشتا ناوی لی نه‌نراوه و هه‌چی تر...

پ - دوا‌ین هیوات چی‌یه له‌م پایانی تمه‌نه‌دا؟

و - زور حه‌زه‌که‌م تا ماوم دیوانی هونراوه‌کانی خوم به چاپ‌کراوی به ده‌س هاوینشتانانه‌وه بییم چونکه وه‌کو له پرسپاره‌که‌ت وت - پایانی تمه‌ن - به‌لی له پایانی تمه‌ن دام و به ده‌س نه‌خوشی گورچله‌وه دامام. پزیشکه‌کان نه‌لین ناتوانین ده‌ستیان لی بده‌ین چونکه په‌کیان که‌وتوو.

هه‌م‌په‌ک که‌وتنی گورچله‌ش. نه‌وه‌نده ناخایه‌نی و ده‌گاته کوچی

دوا‌ی که مردم گه‌ردنم نازاد بکه‌ن و جاروبار به خویندنه‌وه‌ی شیعره‌کاتم یادم بکه‌نه‌وه له‌سه‌ر گوره‌که‌م کتیب خانه‌که‌م و په‌راوه‌کانی خوم - دانراو - وه‌رگه‌راو - هه‌واله‌ی. قوتابی ژیر کاکه مه‌حمود خدره - ده‌یی خاوه‌نه‌تی‌یان بکا - هه‌رچی له مال و سامان که لای خوم هه‌مه نیستا هه‌مووی داومه به مزگه‌وتی نه‌و شوینه‌ی لی ده‌رم و ناموزگاری نامم له‌و باره‌یه‌وه نووسیه‌وه مورکراوه کور و کچ مالی

خویان جیا‌یه و میرات گری من نین. دوا ناواتیشم مردنه به نیانه‌وه‌وه به‌ختیاری کوردو کوردستان چوارچیوه‌ی یاسای عیرافی خوشه‌ویستا.

پ - حه‌زه‌که‌م پارچه هونراوه‌کی خوت و چهند پرسپاری له‌و پرسپارانیه‌ی کردووتن له‌گه‌ل وه‌رامه‌که‌یاندنا به‌رمووی بو یادگاری له‌گه‌ل وینه‌یه‌کی خوت. زور سوپاس.

و - به‌لی به‌سه‌رچاو: - پیغه‌مه‌ر د.خ. فه‌رموویه‌تی «العلم فریضة علی کل مسلم وسلمه»

ده‌رمانی گه‌ل هه‌ر خویندنه

خوینده‌وار به‌رزو مه‌رنه

نه خونده واری مردنه

به روزی روون ریگهی ونه

***

خویندن بو ژن و بو پیاوه

تهنیا بو پیاو دانه نراوه

ژنیش لهم خهوه هه ستاوه

تهلی که ی کاتی نووسته

***

کومه لی بی خوینده واری

هر به خویندن ده کری چاری تووشی سزایه و بیماری

که مهرجی هر پیاو ژنه

***

گه لان به خویندن پی گه یین

په یدا یان کردوه هیژو تین

که وتوونه سهر ریباری ژین

هر خویندن هوی سهر که وتنه

***

به هوی خویندن چوونه ناو مانگ

ده ستیان کرده هاوارو بانگ

مایه ی هیژو چالاکی به

شا ریگهی هیوای توو منه

***

بو بازارگان و کری کار

بو پاله و سه بان و جووتیار

بو ناغاو مسکین و هزار

هانا بو خویندن بردنه

نه ی کوردی نازاو قاره مان

ته ی نه ته وه ی زهندو که یان

ههسته وهره ریزی گه لان

بژی ده رچو لهم مردنه

***

ته وه ی نه خوینی مردوه

ناویشانی بزر بووه

زانا به زانین زیندوه

نه زان دیویکی پرچنه

***

برای ژیرم هر بخوینه

مهرجی خویندن بسه لینه

سهریش له خوت مه شیوینه

له گهل زانین دل بهسته

***

پرسیاری ۲۳ له ۳۵ پرسیاره که نه مه به «مانای تم هونراوه عهریبه

چی به؟»

«هل رأیتم مقولبة تابعها مقولبة في عنقها ترناتیل؟»

روژی نیامی عملی ره زای خوی لی بی له بهر ده رگای مزگوت له گد.

کومه لی له موسولمانه کان راوه ستابوو لهو کاته دا پیری ژنیکی دیهاتی به

به شوکاوی هات و رووی له کومه له که کردو نهو پرسیاره ی سه ره وه ی

کرد. که سیان نه یان زانی. به لام نیامی عملی فهرمووی نه. - پیری ژن

رویی.

دوایی له نیام پرسرا نه وه چی نه ویست؟

وتی. تهلی «مانگایه کتان نه دیوه گویره که بهک به دوایه وه بیو تاکه

پیلایونکی له مل دا بی؟»

له پرسیری ژماره - ۱۴ - تهلی ج گه لی زووتر په نسلینی دوزیه وه؟

ویه که مروف کتی بووه که ده رزی په نسلینی له خوی داوه له جیهان؟

وه رام: گه لی کورد - هر کاتی مانگا یان و لاخه به رزه بهک تووشی

نه خوشی - مه قوای - گه روگیرانی - بوایه ... نانیکیان ده خسته

قوزبیکه وه تا که روو بینی که نانه که که رووی ده گرت. ده رخواردی

ولاخه که یان نه داو بهو که رووه که په نسلینی بی ده لین و لاخه که چاک

ده بووه. وه یه که مروف که په نسلینی لی درا له جیهان دا رینستون

چهرچل، سه روک وه زیرانی نه وسای بریتانیا بووه له پرسیری ژماره

- ۸ - تهلی - نهو وته چی به که نه خوا فهرمووی نه و نه پیغه مبه به لام

ههر کهس نه ی زانی کافره.

نهو وته - شاده و نیانه. له کاتی چوونی حصره تی محمد د.ح

بو میحراج جبره تیلی نه مین له گهل فریشته کان وتویانه

زور سوپاس بو تو ته ی ماموستای به ریز به راستی

ههر چه ند سه رم هیشاندی نه ما که لکی زورم لهو

پرسیارو وه رامه وه رگرت که بو من زور به ترخن.

دلسوزت .ع

عبد الله صالح بابکر

په راویز -

۱ - خوینه ری هیژا روژی له دایک بوونی فیدا گوندی

«بیگمه» نی به له کو خه لکی شاروچکه ی بانه ی نه دیوه

بارو سه رده می نه و کاته ی چاویپکه و تنه که ی خواستوه

که بنوسی بیگمه.

جا وا بو میژوو راستی به باره راسته قینه که ی خویدا

ده زمان خسته وه

۲ - شووشتن .

تهنها مه سه له مروفایه تیه که بووه و بهس . . .